ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИЩОЇ ОСВІТИ
(фахова профілізація «Оркестрові духові та ударні інструменти»)

Спеціальність		В5 Музичне мистецтво
Галузь знань		В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Магістр
Освітньо-професійна програма		Музичне мистецтво
Курс		1
Семестр		1
Обсяг дисципліни (години / ECTS)		90 годин / 3 кредити ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, ім'я по батькові**	Соляник Алла Анатоліївна
	Науковий ступень, вчене/почесне звання	Доктор педагогічних наук, професор
	Посада	Професор кафедри мистецької освіти та гуманітарних дисциплін
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/social-sciences/Solianyk.pdf alla.solianyk@num.kh.ua
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, ім'я по батькові**	Дубка Олександр Сергійович
	Науковий ступень, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри оркестрових духових та ударних інструментів
	Профіль	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/orchestral-wi

	викладача, e-mail	nd-and-percussion/Dubka_2022_1.pdf oleksandr.dubka@num.kh.ua
Анотація		Вивчення дисципліни «Теорія та методика вищої освіти» сприяє формування у здобувачів системи загальних і фахових компетентностей, необхідних для реалізації ефективних методик навчання, виховання та розвитку в професійній діяльності; оволодіння освітньо-світоглядною парадигмою гуманітаризації, гуманізації й демократизації вищої освіти з метою всебічного розвитку особистості викладача і здобувача; набуттю здатності до професійного провадження викладацької, методичної та музично-просвітницької діяльності, орієнтуванню в законодавчих і науково-методичних джерелах, розроблення навчально-методичного забезпечення фахових дисциплін та усвідомлення важливості творчого підходу у педагогічній практиці.
Мета дисципліни		Підготовка компетентного й конкурентоспроможного фахівця в галузі мистецької освіти, здатного здійснювати ефективну педагогічну діяльність у вищій школі на основі опанування педагогічної майстерності, інноваційних технологій та методик викладання фахових дисциплін у галузі виконавства на оркестрових духових та ударних інструментах.
Програмні результати навчання		**РН1.** Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності. **РН6.** Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих, композиторських та педагогічних інтерпретацій. **РН7.** Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. **РН8.** Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.
Загальні компетентності		**ЗК2.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. **ЗК5.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК7.** Здатність до міжособистісної взаємодії. **ЗК9.** Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові) компетентності	**СК1.** Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції. **СК3.** Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики. **СК4.** Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності. **СК5.** Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
Професійні компетентності	**А1.** Здатність планувати і проводити навчальні заняття. **А2.** Здатність консультувати здобувачів ЗО. **А3.** Здатність здійснювати керівництво практичною підготовкою здобувачів вищої освіти. **Б2**. Здатність оцінювати результати навчання. **Б3.** Здатність надавати зворотній зв'язок здобувачам ВО за результатами оцінювання. **В2.** Здатність розробляти та вдосконалювати навчально-методичні матеріали.
Зміст навчальної дисципліни	*Тема 1*. Сучасна система мистецької освіти України. *Тема 2*. Особливості планування та організації освітнього процесу у вищий школі. *Тема 3*. Дидактика як наука про технології навчання. *Тема 4*. Педагогічна культура викладача закладу вищої освіти. *Тема 5* Нормативна база мистецької освіти України. *Тема 6*. Навчально-методична база вищої школи. *Тема 7*. Специфіка організації освітнього процесу для здобувачів вищої освіти фахової профілізації «Оркестрові духові та ударні інструменти». *Тема 8*. Сучасні інформаційні та цифрові технології в роботі викладача фахових дисциплін. *Тема 9*. Специфіка ансамблевого виконавства і характерні риси мислення ансамбліста. Професійна майстерність ансамбліста *Тема 10*. Специфічні риси камерності як жанрово-стильова установка інструментально-ансамблевої музики *Тема 11*. Студентоцентрований підхід у мистецькій освіті. *Тема 12*. Організаційно-методичні засади викладання лекційних дисциплін та фахових практик. *Тема 13*. Творча активність здобувачів вищої освіти як складова професійного розвитку. *Тема 14*. Організація та методика самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
Види занять	Лекційні, практичні, семінарські, самостійна робота

Методи навчання	Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, складання ессе); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань).
Форми та методи оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. **Поточний контроль (max 60 балів):** оцінюється діяльність здобувача освіти під час аудиторної роботи, якість виконання домашніх завдань, усне опитування, тести. **Семестровий контроль (max 40 балів):** екзамен, який складається з усних відповідей на білети. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60. Із критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів поточного та семестрового контролю і послідовністю накопичення балів студентів ознайомлюють на першому аудиторному занятті та за посиланням https://docs.google.com/document/d/17eIYUirCLG66rwKDQwfzGQuuSVAR4LfF/edit?usp=drive_link&ouid=104778114907851952668&rtpof=true&sd=true
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі освіти комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, посилання на google диск, Messenger, Google Meet (відеотелефонний зв'язок), документи Google (онлайн-текстовий редактор). Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності. В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.

Рекомендовані джерела інформації	Актуальні проблеми розвитку вищої освіти : навч.-метод. посіб. Стинська В. В., Прокопів Л. М., Нагачевська З. І. та ін. [За заг. ред. В. Стинської, Л. Прокопів]. Івано-Франківськ, 2021. 430 с. Апатський В. Основи теорії та методики духового музично-виконавського мистецтва: навч. Посібник / В. Апатський. – К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2006. 432 с. Бєлявіна Н. Методологія та методика викладання фахових мистецьких дисциплін. Київ : НАКККіМ, 2015. 248 Вища мистецька освіта. Нормативно-правові акти, стандарти https://arts.gov.ua/misteczka-osvita/vyshha-mysteczka-osvita/ Журавська Н. Методика самостійної роботи студентів вищої школи. Київ ; Ніжин : Лисенко М. М., 2013. 451 с. Зайченко І. Педагогіка і методика навчання у вищій школі. Київ : Ліра-К, 2016. 456 с. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Вінниця : ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с. Марценюк Г. Методика викладання гри на духових інструментах. Київ : КНУКіМ, 2006. 60 с. Ортинський В. Педагогіка вищої школи : підручник. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2017. 500 с. Самостійна робота студентів вищого навчального за-кладу : метод. реком. / авт.-уклад. В. Откидач. Харків : Лідер, 2021. 36 с Теорія та методика викладання фахових дисциплін у ЗВО : навчально-методичний посібник / Укладач І. В. Казанжи. Миколаїв : СПД Румянцева, 2018. 154 с.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Теорія та методика вищої освіти», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, протокол № 9 від 26 червня 2025 р.